

RM-111-51-18

UCHWAŁA NR 53/2018

RADY MINISTRÓW

z dnia 19 marca 2018 r.

**w sprawie ustanowienia Rządowego Programu na rzecz Rozwoju
oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej**

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376 i 1475) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Program będzie realizowany w roku 2018.

§ 3. Na realizację zadań objętych Programem przeznacza się z budżetu państwa środki do wysokości 500 000 tys. zł.

§ 4. Źródło finansowania Programu stanowią środki rezerw celowych, wskazanych przez ministra właściwego do spraw budżetu.

§ 5. Realizację Programu powierza się ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego oraz wojewodom.

§ 6. Środki przekazywane będą gminom i powiatom w formie dotacji celowej, na podstawie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, na zasadach, o których mowa w Programie.

§ 7. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w terminie do dnia 31 marca 2019 r. przedstawia Radzie Ministrów zbiorcze zestawienie z wykorzystania dotacji w ramach Programu w roku 2018.

§ 8. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

M. Morawiecki

MATEUSZ MORAWIECKI

Załącznik
do uchwały nr 53/2018
Rady Ministrów
z dnia 19 marca 2018 r.

Minister Inwestycji i Rozwoju

**Rządowy Program na rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów
poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej**

Spis treści:

1. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej
2. Cel główny i cele szczegółowe
3. Ramy prawne Programu
4. Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu
5. Priorytety oraz kierunki interwencji w zakresie terytorialnym, w tym w ujęciu wojewódzkim
6. Sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych
7. Plan finansowy
8. Podstawowe założenia systemu realizacji Programu

1. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), przyjęta przez Rząd RP, jako jeden z celów rozwojowych Polski do 2030 roku wskazuje rozwój zrównoważony terytorialnie. Priorytetem jest włączenie wszystkich terytoriów w procesy rozwojowe, nie tylko wielkich metropolii, ale także – a wręcz w szczególności – ośrodków subregionalnych, mniejszych miast i obszarów wiejskich.

Mając na uwadze znaczenie inwestycji z zakresu polityki rozwoju dla rozwoju naszego kraju, jak również możliwości finansowe jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie takich inwestycji ograniczone w stosunku do potrzeb, istnieje potrzeba skierowania dodatkowych środków z budżetu państwa na wsparcie ważnych dla rozwoju regionalnego i lokalnego zadań inwestycyjnych JST podejmowanych przez nie w zakresie realizacji zadań własnych.

Zgodnie z raportem GUS, długość dróg wojewódzkich w 2015 r. wyniosła 29,1 tys. km, z czego 99,8% stanowiły drogi o nawierzchni twardej. Wśród dróg powiatowych (o długości 125,1 tys. km) nawierzchnię twardą posiadało 91,7%, a spośród dróg gminnych (246,1 tys. km) – 51,9%. Jednocześnie wskaźnik gęstości dróg o nawierzchni twardej w 2015 r. wyniósł 93,0 km na 100 km² i wykazywał duże zróżnicowanie terytorialne. Najwyższą jego wartość odnotowano w województwie śląskim (175,5) i małopolskim (162,3), a najniższą – w warmińsko-mazurskim (55,2) i zachodniopomorskim (61,3)¹⁾.

Niski poziom rozwoju infrastruktury drogowej w szczególności na poziomie lokalnym stanowi poważną barierę w rozwoju przedsiębiorczości oraz mobilności na rynku pracy, jak również – przez utrudniony dostęp do placówek świadczących usługi publiczne (szkoły, urzędy, ośrodki zdrowia) czy ośrodków wydarzeń społecznych czy kulturalnych (domy kultury) – wpływa negatywnie na poziom życia mieszkańców.

Istnieje konieczność wzmocnienia działań w obszarze infrastruktury drogowej w celu zwiększenia poziomu rozwoju ośrodków gospodarczych oraz zwiększenia dostępności komunikacyjnej ośrodków ważnych dla społeczności lokalnej.

Jak wskazano w SOR, na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat sukcesywnie poprawia się dostępność polskiej przestrzeni w wymiarze międzynarodowym, krajowym, regionalnym

¹⁾ Transport drogowy w Polsce w latach 2014 i 2015, GUS, Warszawa 2017.

i lokalnym. Nadal jednak stan infrastruktury drogowej wpływającej na tę dostępność nie jest wystarczający w stosunku do potrzeb mieszkańców i podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. W ramach programów finansowanych ze środków UE wsparcie infrastruktury drogowej koncentruje się na sieci TEN-T oraz drogach wojewódzkich – w efekcie możliwości zaspokojenia potrzeb w zakresie dróg lokalnych, tak istotnych w codziennym życiu mieszkańców i przedsiębiorców, są na ten moment zdecydowanie ograniczone.

W obszarze lokalnej infrastruktury drogowej funkcjonują już instrumenty wsparcia samorządów – wsparcie to odbywa się w szczególności przez udzielanie dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych, m.in. na budowę, przebudowę i remonty dróg gminnych i powiatowych (m.in. Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019) czy dróg wojewódzkich i krajowych w miastach na prawach powiatu (np. środki na zadania uruchamiane z rezerw celowych budżetu państwa, na podstawie ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1453, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2017 r. poz. 1376, z późn. zm.)). Mimo relatywnie znacznych kwot kierowanych na te instrumenty, istnieje potrzeba utworzenia nowego instrumentu wsparcia JST w tym zakresie, w większym stopniu akcentującego konkurencyjność i rozwój regionów oraz potrzeby społeczności lokalnych.

2. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

Celem głównym Programu jest zintensyfikowanie działań na rzecz podniesienia rozwoju i wzrostu konkurencyjności regionów przez wsparcie w roku 2018 jednostek samorządu terytorialnego (gmin i powiatów) środkami budżetu państwa, w formie dotacji celowej, realizacji zadań własnych z zakresu budowy, przebudowy lub remontów dróg powiatowych i gminnych.

Cele szczegółowe:

- 1) rozwój infrastruktury drogowej o charakterze lokalnym w celu poprawy dostępności komunikacyjnej dla przedsiębiorców i społeczności lokalnych do ośrodków życia gospodarczego i społeczno-kulturalnego oraz terenów inwestycyjnych;

- 2) powiązanie lokalnych ośrodków gospodarczych z regionalnymi i krajowymi przez budowę lub przebudowę dróg gminnych lub powiatowych oraz węzłów łączących te drogi z drogami wyższego rzędu (wojewódzkich i krajowych);
- 3) poprawa bezpieczeństwa na drogach lokalnych przez inwestycje w bezkolizyjne rozwiązania transportowe, skrzyżowania, sygnalizację świetlną, ciągi piesze lub pieszo-rowerowe.

3. RAMY PRAWNE PROGRAMU

Program stanowi program rozwoju w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ustanawiany w celu realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

Program nie jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.).

Podstawę prawną wydatkowania środków na zadania objęte Programem stanowi art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wskazujący na możliwość przekazywania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie działań z zakresu polityki rozwoju, stanowiących zadania własne jednostek samorządu terytorialnego.

4. ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY PROGRAMU

Program przewiduje udzielanie jednostkom samorządu terytorialnego (gminy, w tym miasta na prawach powiatu, oraz powiaty) dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań własnych związanych z budową, przebudową lub remontami dróg powiatowych i gminnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2222, z późn. zm.). W ramach programu jest możliwe finansowanie elementów dróg wyższego rzędu na mocy porozumienia, o którym mowa w art. 19 ust. 4 tejże ustawy²⁾.

²⁾ Zarządzanie drogami publicznymi może być przekazywane między zarządcami w trybie porozumienia, regulującego w szczególności wzajemne rozliczenia finansowe. Zarządcy dróg mogą zawierać także porozumienia w sprawie finansowania albo dofinansowania zadań z zakresu zarządzania drogami z budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wnioskodawcy/beneficjenci: gminy, w tym miasta na prawach powiatu, oraz powiaty.

Przedmiot wsparcia: działania z zakresu polityki rozwoju stanowiące zadania własne JST, polegające na budowie, przebudowie lub remontach dróg gminnych lub powiatowych, w trakcie realizacji lub planowane do realizacji, które zostaną zakończone do końca 2018 roku, lub działania, których realizacja zakończy się w roku 2019 (przy czym kwota wnioskowana może dotyczyć jedynie wydatków planowanych do poniesienia w roku 2018), spełniające poniższe kryteria:

- 1) zadanie nie było i nie jest w żadnym zakresie objęte dofinansowaniem ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi;
- 2) zadanie nie było i nie jest w żadnym zakresie objęte dofinansowaniem z dotacji celowych budżetu państwa;
- 3) zadanie nie jest i nie będzie realizowane w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa;
- 4) zadanie jest w trakcie realizacji lub planowane do realizacji, które zostanie zakończone do końca 2018 roku, lub działanie, którego realizacja zakończy się w roku 2019 (przy czym kwota wnioskowana może dotyczyć jedynie wydatków planowanych do poniesienia w roku 2018);
- 5) JST posiada pełną dokumentację techniczną i projektową oraz dopełniło wszystkich wymogów prawnych, związanych z planowaną realizacją inwestycji;
- 6) wkład własny JST w roku 2018 wynosi co najmniej 20% wartości zadania/części zadania realizowanego w roku 2018.

5. PRIORYTETY ORAZ KIERUNKI INTERWENCJI W ZAKRESIE TERYTORIALNYM, W TYM W UJĘCIU WOJEWÓDZKIM

Zgodnie z zapisami art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, finansowaniu z dotacji celowych budżetu państwa mogą podlegać działania

z zakresu polityki rozwoju, stanowiące zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, nieujęte w regionalnym programie operacyjnym lub programie służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanym przez zarząd województwa, w przypadku gdy działania te:

- 1) trwale przyczyniają się do podniesienia rozwoju oraz konkurencyjności regionu lub
- 2) pozostają w związku z działaniami realizowanymi w ramach regionalnego programu operacyjnego lub programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa.

Dlatego wsparcie w Programie będzie udzielane według następujących priorytetów:

- 1) Priorytet 1. Inwestycje w drogi lokalne w celu poprawy dostępności do centrów gospodarczych lub społeczno-kulturalnych dla przedsiębiorców i lokalnej społeczności oraz do terenów inwestycyjnych;
- 2) Priorytet 2. Inwestycje w drogi lokalne lub węzły łączące te drogi z drogami wyższego rzędu w celu poprawy dostępu do ośrodków życia społeczno-gospodarczego o znaczeniu regionalnym lub krajowym;
- 3) Priorytet 3. Inwestycje w skrzyżowania, obiekty mostowe (most, wiadukt, estakada, kładka), sygnalizację świetlną, ciągi piesze lub pieszo-rowerowe na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach lokalnych³⁾.

Wszystkie wyżej wymienione priorytety będą realizowane w każdym z województw – struktura wsparcia w ramach ww. priorytetów w poszczególnych województwach jest uzależniona od potrzeb oraz stopnia przygotowania inwestycji do realizacji.

6. SPOSÓB MONITOROWANIA I OCENY STOPNIA OSIĄGANIA CELU GŁÓWNEGO I CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH

Monitorowanie osiągnięcia celów opiera się na monitorowaniu zadań objętych wsparciem w ramach Programu w trakcie ich realizacji (postęp rzeczowo-finansowy), jak również efektów rzeczowych osiągniętych w wyniku ich realizacji.

³⁾ Inwestycje wpisujące się w ten priorytet mogą stanowić element zadania realizowanego w ramach Priorytetu 1 lub Priorytetu 2.

Monitorowanie efektów odbywa się na podstawie wskaźników⁴⁾:

- 1) długość nowych dróg gminnych (km);
- 2) długość przebudowanych lub wyremontowanych dróg gminnych (km);
- 3) długość nowych dróg powiatowych (km);
- 4) długość przebudowanych lub wyremontowanych dróg powiatowych (km);
- 5) liczba nowych, przebudowanych lub wyremontowanych skrzyżowań z drogami wojewódzkimi (szt.);
- 6) liczba nowych, przebudowanych lub wyremontowanych skrzyżowań z drogami krajowymi (szt.);
- 7) powierzchnia terenów inwestycyjnych o lepszej dostępności (dojazd) dzięki realizacji projektu (ha);
- 8) długość powstałych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych (km);
- 9) liczba skrzyżowań w formie rond (szt.);
- 10) liczba powstałych, przebudowanych lub wyremontowanych obiektów mostowych (szt.);
- 11) liczba przejść dla pieszych o podwyższonym standardzie bezpieczeństwa (szt.).

Dodatkowe wskaźniki z realizacji Programu, obligatoryjne do monitorowania na poziomie wojewody i ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego:

- 12) liczba zadań objętych wsparciem (na podstawie podpisanych umów dotacji celowej) (szt.);
- 13) stopień wykorzystania środków dotacji celowej budżetu państwa przeznaczonych na realizację Programu (%);
- 14) wkład własny JST w finansowanie zadań objętych wsparciem w ramach Programu (zł).

Beneficjenci przedkładają właściwemu wojewodzie informację o stanie realizacji wskaźników do dnia 31 stycznia 2019 roku wraz ze sprawozdaniem z wykorzystania dotacji, o którym mowa w rozdziale 8.2.4.

Wojewoda odpowiada za monitorowanie Programu na poziomie poszczególnych zadań. Wyniki monitorowania wojewoda ujmuje w sprawozdaniu z realizacji Programu w województwie, które następnie jest przekazywane do ministra właściwego do spraw

⁴⁾ Wojewoda jest zobowiązany wskazać w umowie dotacji obowiązek monitorowania i sprawozdawania przez beneficjenta ze wszystkich wskaźników realizowanych w ramach zadania.

rozwoju regionalnego w terminie do dnia 31 marca 2019 roku. Na tej podstawie minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przygotowuje sprawozdanie z realizacji Programu i przedstawia je Radzie Ministrów w terminie do dnia 30 kwietnia 2019 roku.

7. PLAN FINANSOWY

7.1. Źródła finansowania realizacji Programu

Źródłami finansowania realizacji Programu są środki z budżetu państwa pochodzące z rezerwy celowej budżetu państwa z cz. 83 poz. 45 oraz z oszczędności w innych rezerwach celowych wskazanych przez ministra właściwego do spraw budżetu (uruchamiane po spełnieniu procedur prawnych), jak również środki przeznaczane przez gminy i powiaty w ramach wkładu własnego.

Środki z budżetu państwa zostaną uruchomione w formie dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego. Wkład własny gminy lub powiatu może obejmować środki pozyskane od innych podmiotów publicznych lub prywatnych, nie pochodzące z budżetu państwa ani budżetu Unii Europejskiej.

Ostateczna pula środków budżetu państwa na realizację Programu pochodząca z rezerwy celowych, przy uwzględnieniu zapisów § 3 uchwały, zostanie określona przez ministra właściwego do spraw budżetu, który przekaze ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego informację w tym zakresie wraz z podziałem na poszczególne pozycje rezerwy celowych, stanowiących źródło finansowania Programu.

7.2. Kwota środków przeznaczonych na finansowanie realizacji Programu i jej podział

Na realizację Programu z budżetu państwa w roku 2018 zostaną przeznaczone środki w łącznej wysokości nieprzekraczającej kwoty 500 000 000 zł.

Udział poszczególnych województw w alokacji środków budżetu państwa w ramach Programu określa poniższa tabela:

Województwo	Udział (w %)	Maksymalna kwota na województwo (w zł)
dolnośląskie	5,86%	29 293 878
kujawsko-pomorskie	6,11%	30 537 820
lubelskie	7,54%	37 713 367
lubuskie	4,33%	21 647 865
łódzkie	6,21%	31 043 542
małopolskie	7,16%	35 779 057
mazowieckie	9,56%	47 808 607
opolskie	4,07%	20 364 085
podkarpackie	6,28%	31 419 288
podlaskie	5,93%	29 661 013
pomorskie	5,47%	27 339 893
śląskie	6,79%	33 928 870
świętokrzyskie	5,10%	25 513 888
warmińsko-mazurskie	5,97%	29 856 382
wielkopolskie	8,05%	40 268 908
zachodniopomorskie	5,56%	27 823 537
RAZEM	100%	500 000 000

Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego poinformuje wojewodów o kwotach nominalnych przypadających na poszczególne województwa, z przyporządkowaniem poszczególnych wojewodów do wskazanych rezerw celowych jako źródeł finansowania Programu, w terminie 3 dni od otrzymania informacji w tym zakresie od Ministra Finansów.

7.3. Zasady udzielania dotacji celowych

Dotacje celowe na zadania, o których mowa w rozdziale 4, są udzielane zgodnie z poniższymi zasadami:

- 1) maksymalna liczba zadań jednej gminy możliwych do objęcia wsparciem – 1,
- 2) maksymalna liczba zadań jednego miasta na prawach powiatu lub powiatu możliwych do objęcia wsparciem – 2,
- 3) maksymalna kwota wsparcia z dotacji celowej budżetu państwa na jedno zadanie – 5 mln zł,
- 4) kwalifikowalne mogą być tylko koszty poniesione na realizację zadania w roku 2018, w tym koszty przygotowawcze (dokumentacja techniczna i projektowa), z zastrzeżeniem pkt 5,
- 5) VAT może stanowić wydatek kwalifikowalny, jeśli beneficjent lub partner projektu nie ma możliwości jego odliczenia, a powstała w wyniku realizacji zadania infrastruktura nie jest wykorzystywana do sprzedaży opodatkowanej podatkiem VAT,
- 6) udział dotacji celowej z budżetu państwa w kosztach realizacji zadania w zależności od wskaźników dochodów podatkowych na jednego mieszkańca odpowiednio gminy lub powiatu⁵⁾, o których mowa w ustawie z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, do 60–80% kosztów realizacji zadania zgodnie z poniższym:
 - a) gmina, w której wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie jest równy lub wyższy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich gmin – do 60%,

⁵⁾ Wskaźniki dochodów podatkowych publikowane są na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Dane publikowane są na stronie internetowej MF (www.mf.gov.pl) w zakładce: *Działalność • Finanse publiczne • Budżety jednostek samorządu terytorialnego • Kwoty i wskaźniki*.

- b) gmina, w której wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie wynosi mniej niż 100% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin – do 80%,
- c) powiat, w którym wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie jest równy lub wyższy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów – do 60%,
- d) powiat, w którym wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie wynosi mniej niż 100% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów – do 80%,

przy czym niezależnie od wskazanych powyżej wielkości udział dotacji celowej z budżetu państwa w kosztach realizacji części zadania planowanych do poniesienia w roku 2018 – w przypadku zadań wykraczających poza rok 2018 – wynosi do 80%.

Do wyliczeń na rok 2018 stosuje się wskaźniki dochodów podatkowych przyjęte do wyliczenia subwencji na rok 2018.

8. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA SYSTEMU REALIZACJI PROGRAMU

8.1. Instytucje systemu realizacji Programu

Instytucjami zaangażowanymi w realizację Programu są:

- 1) Minister Inwestycji i Rozwoju;
- 2) wojewodowie;
- 3) właściwe gminy, w tym miasta na prawach powiatu, oraz powiaty.

8.2. Proces naboru, weryfikacji, opiniowania zadań oraz udzielania i rozliczania dotacji celowych na dofinansowanie zadań

8.2.1. Nabór i weryfikacja wniosków przez wojewodów

Za organizację, przeprowadzenie naboru i weryfikację zadań w województwie odpowiada właściwy miejscowo wojewoda.

Wojewoda ogłasza i przeprowadza nabór wniosków o dofinansowanie zadań, publikując ogłoszenie o naborze wniosków na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej danego urzędu wojewódzkiego. Ogłoszenie o naborze jest też publikowane na stronie internetowej Ministra Inwestycji i Rozwoju.

Wnioskodawca przedkłada wniosek o przyznanie dotacji celowej właściwemu miejscowo wojewodzie w terminie do dnia 15 kwietnia 2018 roku. Na zasadach wskazanych w Programie jednostki samorządu terytorialnego mogą ubiegać się również o przyznanie dotacji celowej na dofinansowanie zadań ujętych na ostatecznych listach rankingowych projektów dla poszczególnych województw, zatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw transportu, które w roku 2018 nie zostały zakwalifikowane do dofinansowania w programie wieloletnim pn. „Program rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016–2019” z uwagi na brak środków.

Wniosek o przyznanie dotacji celowej na podstawie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zawiera:

- 1) nazwę wnioskodawcy;
- 2) tytuł zadania;
- 3) podmiot odpowiedzialny za realizację zadania;
- 4) wartość kosztów kwalifikowalnych planowanych do poniesienia w roku 2018;
- 5) wnioskowaną kwotę dofinansowania z dotacji celowej budżetu państwa z uwzględnieniem zasad wynikających z rozdziału 7.3;
- 6) opis zadania wraz z:
 - a) uzasadnieniem realizacji zadania, w szczególności opisującym jego wpływ na podniesienie rozwoju i konkurencyjności regionu lub związek z zadaniami realizowanymi w ramach regionalnego programu operacyjnego lub programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa (komplementarność z tymi działaniami),
 - b) szczegółowym harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji zadania,
 - c) opisem źródeł finansowania zadania,
 - d) wskazaniem wszystkich wskaźników i ich docelowych wartości realizowanych w ramach zadania spośród wskaźników wymienionych w rozdziale 6 w pkt 1–11,
- 7) oświadczeniem jednostki samorządu terytorialnego potwierdzającym zabezpieczenie/posiadanie środków na realizację zadania;

- 8) oświadczeniem jednostki samorządu terytorialnego potwierdzającym dopełnienie wszystkich wymogów prawnych, związanych z planowaną realizacją inwestycji; oświadczenie to zawiera szczegółowe informacje o aktualnym zgłoszeniu, pozwoleniu na budowę lub zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej oraz innych wymaganych przepisami, w tym przepisami o ochronie środowiska, pozwoleniach, uzgodnieniach, opiniach i ocenach, a także – o posiadaniu kompletnej dokumentacji technicznej i projektowej;
- 9) oświadczeniem jednostki samorządu terytorialnego o spełnianiu przez zadanie wymogów wymienionych w rozdziale 4.

Wnioski spełniające wymogi formalne podlegają weryfikacji pod kątem zgodności i przyporządkowania do priorytetów Programu określonych w rozdziale 5.

Wojewoda dokonuje weryfikacji wniosków w zakresie zgodności z zasadami wynikającymi z Programu, dokonuje wstępnego wyboru zadań, mając na uwadze stopień realizacji wskaźników wymienionych w rozdziale 6, i na tej podstawie tworzy listę zadań zakwalifikowanych wstępnie do dofinansowania w ramach Programu, wraz z propozycją podziału na zadania podstawowe i rezerwowe i kwotami dofinansowania tych zadań, przy czym wartość dofinansowania zadań umieszczonych na liście opiewa maksymalnie do 150% kwoty alokowanej na województwo.

Zaakceptowana przez wojewodę lista zadań zakwalifikowanych wstępnie do dofinansowania wraz z informacją o zakresie realizacji przez poszczególne zadania wskaźników wymienionych w rozdziale 6⁶⁾ zostaje przekazana w terminie do dnia 15 maja 2018 roku do Ministra Inwestycji i Rozwoju wraz z wnioskiem o wydanie opinii w trybie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

8.2.2. Ostateczny wybór zadań do dofinansowania oraz wydanie opinii w trybie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

W odniesieniu do zadań wskazanych na listach od wojewodów, Minister Inwestycji i Rozwoju wydaje opinię w trybie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach

⁶⁾ Wzór informacji opracowuje i przekazuje wojewodom Minister Inwestycji i Rozwoju.

prowadzenia polityki rozwoju i w terminie do dnia 31 maja 2018 roku przekazuje w tym zakresie informację wojewodom.

Po uzyskaniu opinii Ministra Inwestycji i Rozwoju, o której mowa w art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wojewodowie dokonują ostatecznego podziału zadań na podstawowe (do wysokości nominalnych wynikających z podziału, o którym mowa w rozdziale 7.2) oraz rezerwowe.

8.2.3. Uruchamianie rezerw celowych

Lista zadań zaopiniowanych pozytywnie przez Ministra Inwestycji i Rozwoju stanowi dla wojewody podstawę do sporządzenia wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej oraz – w odniesieniu do zadań podstawowych – zawarcia przez wojewodę umowy o udzielenie dotacji do kwot wynikających z listy podstawowej. Do wniosku o uruchomienie rezerwy celowej załącza się również listę zadań rezerwowych.

We wniosku o uruchomienie środków z rezerwy celowej wojewoda określa kwotę, która ma być przekazana w celu udzielenia dotacji na zadania znajdujące się na zatwierdzonej liście, zgodną z podziałem wynikającym z Programu. Wniosek jest przekazywany przez wojewodę bezpośrednio do Ministra Finansów nie później niż do dnia 30 września 2018 roku. Do wniosku jest załączana opinia Ministra Inwestycji i Rozwoju uzyskana w trybie art. 20a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, o której mowa w rozdziale 8.2.2.

8.2.4. Wykorzystanie i rozliczenie dotacji celowej

Dotacja celowa podlega wykorzystaniu i rozliczeniu zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. poz. 1579).

Szczegółowe zasady przekazywania, wykorzystania i rozliczania dotacji celowej określa umowa o przekazaniu dotacji celowej zawarta między jednostką samorządu terytorialnego a właściwym wojewodą. Zmniejszenie wartości działania powoduje odpowiednio

zmniejszenie dotacji z budżetu państwa. Ewentualne zwiększenie wartości działania jest finansowane w całości przez JST.

Umowa oprócz standardowych zapisów powinna zawierać klauzulę dotyczącą trwałości działania przez okres co najmniej 5 lat od momentu jego zakończenia, tj. niepoddawania go znaczącej modyfikacji oraz utrzymania charakteru własności przez realizującą działanie jednostkę samorządu terytorialnego. Zdefiniowanie pojęć „moment zakończenia działania” oraz „znacząca modyfikacja” winno zostać określone w umowie o przekazanie dotacji celowej. Dodatkowo w umowie należy umieścić zastrzeżenie, że wszelkie odszkodowania, kary i upusty uzyskane przez beneficjentów od wykonawców zadań pomniejszają wartość dotacji proporcjonalnie do zaangażowania budżetu państwa w zadaniu.

Dotacja przyznana na dany rok na realizację danego działania nie podlega przesunięciom na lata kolejne, stosuje się przy tym zasady wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w tym konieczność poniesienia wkładu własnego jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018, zgodnie z zasadami, o których mowa w rozdziale 7.3.

Wojewoda monitoruje wykorzystanie dotacji celowej oraz jej prawidłowe i terminowe rozliczenie. Wojewoda może przeprowadzić kontrolę realizacji zadania zgodnie z umową dotacji, w tym w zakresie wykorzystania dotacji celowej.

Wojewoda odpowiada za realizację Programu w województwie, mając na uwadze konieczność zapewnienia jego niezakłóconego przebiegu, a także potrzebę gromadzenia i bieżącego aktualizowania danych o wykorzystaniu dotacji przez jednostki.

Beneficjenci przekazują właściwemu miejscowo wojewodzie sprawozdanie z wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa w terminie do dnia 31 stycznia 2019 roku.

Wojewoda sporządza i przekazuje Ministrowi Inwestycji i Rozwoju zbiorcze zestawienie wykorzystania dotacji celowych w danym województwie w ramach Programu w terminie do dnia 28 lutego 2019 roku.

Minister Inwestycji i Rozwoju w terminie do dnia 31 marca 2019 r. przedstawia Radzie Ministrów stosowne sprawozdanie wykorzystania dotacji celowych w ramach Programu.

8.2.5. Dofinansowanie zadań z listy rezerwowej

W przypadku wycofania się wnioskodawcy/beneficjenta z realizacji zadania, które zostało zakwalifikowane do dofinansowania albo zmniejszenia wysokości dotacji w wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, dotacja celowa z budżetu państwa może zostać przyznana na zadania rezerwowe, pod warunkiem nieprzekroczenia limitu ustalonego dla województwa. O takiej zmianie wojewoda informuje Ministra Inwestycji i Rozwoju, przekazując uaktualnioną listę zadań do dofinansowania.

Z wnioskiem o zmianę decyzji o uruchomieniu środków z rezerwy celowej (korektę decyzji Ministra Finansów) wojewoda występuje w przypadku, gdy objęcie dofinansowaniem kolejnych zadań z listy rezerwowej powoduje konieczność wprowadzenia zmian w klasyfikacji budżetowej. W innym przypadku zmiana decyzji Ministra Finansów nie jest wymagana.